

Pärlor på rad

Ett lågmålt projekt som inte tar för mycket anspråk, men ändå skänker nytt liv och dynamik till ett bortglömt stråk som förbinder gamla och nya kvarter i centrala Uppsala.

– Projektet har arbetsnamnet Pärlor på rad, och stenens roll har varit att både avgränsa och skapa en känsla av exklusivitet till platser längs stråket, säger Ronnie Nilsson, landskapsarkitekt på Tema i Uppsala.

TEXT **PETER WILLEBRAND** FOTO **GÖRAN EKEBERG**

◀ Konstnären Aline Magnusson har skapat djurfigurer i brons.

”Det skulle kunna ha varit en relativt grå och anonym lösning, men trappstegen är inte av standarddjup och dimensionerna är större än vanligt. Det gör att den har fått något monumentalt över sig.”

Uppsala en av Sveriges snabbast växande städer och räknas i dag som den ”fjärde storstaden”. Stadens nya kuliss möter besökaren direkt vid järnvägsstationen. Ett helt nytt stationsområde, med omgivande bostäder, hotell, restauranger, musikscener och gallerior, håller efter flera års arbete på att ta sin slutgiltiga form i vad som tidigare var ett slags postindustriellt ingenmansland som lämnats åt sitt öde på 50-talet.

Frodeparken, vid den angränsande stadsdelen Fålhagen, är en 1930-talspark som i dag står i direkt förbindelse med resecentrum via trappor från den centrala passagen genom spårområdet.

De stora förändringarna i omgivningen har också gett parken ett nytt sammanhang där den ska fylla fler funktioner än tidigare. Den ska inte bara ha sin självklara roll som park för både barn och vuxna. Den ska även fungera som en passage och en länk mellan stadsdelar och gammal bebyggelse och nya bostäder som byggts vid stationsområdet.

– Frodeparken var tidigare ett ganska händelsefattigt stråk med få besökare. Det fanns ett stort behov av förnyelse, inte minst med tanke på att fler barnfamiljer flyttade in området, säger Ronnie Nilsson.

Samtidigt ställde Uppsala stad stora krav på att området skulle behålla

parkens stomme av uppvuxna lönnar och fina stamsyrenor.

– Vi gick varsamt fram och tog tillvara på parkens gröna ytor, samtidigt som vi tillförde moderna element som lekplatser. Det fanns också ett stort engagemang bland de boende i området. De var bland annat oroliga för vad som skulle hända med träden i parken, säger Ronnie Nilsson.

TEMA PRESENTERADE en gestaltning som bygger på en grönskande stadsdelspark med en serie små inbjudande platser: ”Pärlor på rad”. De återkommande platserna ger parken variation och bjuder in till möten och samvaro. Gångvägens

◀ Stenarbetena har använts för att avgränsa och understryka platsernas exklusivitet.

En porlande, våt sten. ▼

böljande form förstärker rumsligheten.

– Det ska vara lågmäلت, inte ta för mycket uppmärksamhet. Samtidigt ska platserna – pärlorna – som dyker upp längs stråket verkligen uppfattas som exklusiva och påkostade. Det ger parken en dynamik, säger Ronnie Nilsson.

PLATSERNA UTMÄRKS av planteringar, en porlande våt sten, en skulptur i brons eller ett fågelbad.

– Stenarbetena har framför allt använts för att avgränsa och understryka platsernas exklusivitet. Vi har använt en krysshämrad kantsten Grå Bohus som är något bredare än normalt och varierar mer i höjd, det ger besökaren en subtil signal om att det inte är en traditionell miljö som man befinner sig i.

De befintliga träden i parken har också "satt villkoren" för utförandet av stenarbetena.

– Stenen som har lagts runt rötterna har lagts väldigt tunt och anpassats individuellt för att inte inkräkta på trädens rötter.

DET FINNS FLERA lekfulla inslag i parken i form av klätterställningar och gungor som uppmanar till aktivitet.

Konstnären Aline Magnusson har skapat djurfigurer i bron som snabbt har blivit ett uppskattat inslag i parken, inte minst bland barnen.

– Även de är förankrade i sten, det var också ett krav från kommunen för att minimera stöldriskan.

Trapporna från centralpassagen och

de anslutande beklädningsmurarna är också Grå Bohus och bildar ett slags pampig entré till stadsdelen Fålhagen.

– Det skulle kunna ha varit en relativt grå och anonym lösning, men trappstegen är inte av standarddjup och dimensionerna är större än vanligt. Det gör att den har fått något monumentalt över sig. Dessutom har vi jobbat med väldigt duktiga entreprenörer som tidigt förstod parkens roll och funktion och var mycket engagerade i slutresultatet, säger Ronnie Nilsson.

Frodeparken nominerades till Siena-priset 2016. ■

▲ Många inslag i parken uppmanar till aktivitet.

Projekt: Frodeparken, Uppsala.
Beställare: Uppsala kommun.
Landskapsarkitekt: Ronnie Nilsson (ansvarig), Tema: Uppsala.